

Kriminaalmenetluse lõpetamise põhistatud määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	21.05.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Irina Tsugart
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25231551578
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood):	xxx (ik xxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	08.05.2025, 09.05.2025

Kahtlustatavale xxx on kriminaalasjas 25231551578 esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p 2, 3 (teise inimese tervise kahjustamises ja valu tekitavas kehalises väärkohtlemises, mis on toimepandud lähi- või sõltuvussuhtes ja korduvalt) järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises.

Prokurör, olles tutvunud kriminaalasjade materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on jõudnud järeldusele, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). xxx tegu kvalifitseerub KarS § 121 lg 2 p 2, 3 järgi, mille eest on ette nähtud karistusena rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Tegemist on teise astme kuritegudega (KarS § 4 lg 3).

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõõdukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

20.05.2025 võttis prokurör telefoni teel ühendust kriminaalasjas kannatanuga xxx. Kannatanu sõnul on kodune olukord rahulik ja stabiilne. Kannatanu sõnul ei ole tal mingeid pretensioone abikaasa suhtes ja nad on aset leidnud vägivallajuhtumeid omavahel arutanud ja on ära leppinud.

Käesoleva kriminaalasja materjalidest selgub, et kahtlustataval xxx ei ole kehtivaid karistusi. Prokuratuuris 21.05.2025 toimunud kohtumistel kinnitas kahtlustatav, et ta kahetseb teo toimepanemist, tunnistab enda süüd on kannatanu ees vabandust palunud.

Kõike eeltoodut arvestades leiab prokurör, et oportuuniteediprintsiibi rakendamine xxx suhtes käesolevas kriminaalasjas on tulemuslikum, kui tema karistamine kriminaalkorras. Käesoleval juhul puudub avalik menetlushuvi kriminaalmenetluse jätkamiseks ning xxx suhtes ei ole eri- ega üldpreventiivsetel kaalutlustel ilmtingimata vajalik kriminaalmenetluse jätkamine. Prokuröri hinnangul on riik täitnud talle antud karistuslikke volitusi piisavalt, kui isiku suhtes kohaldatakse KrMS § 202 lg 2 alusel määratud kohustusi, antakse võimalus teha oma tegudest järeldusi ning jätkata õiguskuulekaks.

xxx on selgitatud, et kui tema ei täida talle pandud kohustust, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör

m ä ä r a s:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25231551578 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: **xxx on kohustatud**
- 2.1. hoiduma vägivallast kannatanu xxx suhtes – KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel. Tähtajaks määrata 21.11.2025.**
- 2.2. maksmata menetluskulud summas 219,60 eurot tähtajaga 31.07.2025 – KrMS § 202 lg 2 p 1 alusel.**
- 2.3. maksmata riigituludesse 500 eurot tähtajaga 31.08.2025 – KrMS § 202 lg 2 p 2 alusel.**
3. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendeid ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendeid ei ole kohaldatud. KrMS § 217 alusel oli kinni peetud 10.05.2025kuni 11.05.2025.
5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 1 CD- ja 1 DVD-plaat jätta kriminaalasja materjalide juurde.
6. ABIS-i ja RSBR-i registritesse edastatud andmeid ei kustutata.
7. Kriminaalmenetluse kulud: määratud korras kaitsja tasu kohtueelses menetluses 219,60 eurot.
8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 on käesoleva määruse koopia saadetakse kannatanule xxx, kahtlustatava kaitsjale Leelo Viilile. Kahtlustatavale antakse määruse koopia allkirja vastu.
9. Kui kannatanu on pöördunud tervishoiuteenuse osutaja poole, teavitatakse sellest asjaolust ning kriminaalmenetluse lõpetamise määrusest Tervisekassat, kellel on õigus kahtlustatavalt välja nõuda kannatanu meditsiinilise abiga seotud kulud.
10. Kannatanul on õigus:
 - tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, Tallinn (vastavalt KrMS § 206 lg 3);
 - taotleda kümne päeva jooksul kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab;
 - esitada kaebus Riigiprokuratuurile põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul (vastavalt KrMS § 207 lg 3).